

Wstęp do językoznawstwa

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnolingwistyka		Cykl dydaktyczny 2024/25			
Specjalność -			Kod zajęć 26ETLS.11K.02230.24		
Jednostka organizacyjna Wydział Etnolingwistyki				Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia					Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne					
Profil studiów profil ogólnoakademicki					
Koordynator zajęć	Paweł Kida				
Prowadzący zajęcia	Paweł Nowakowski				
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3		

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	wprowadzenie i zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami związanymi z językiem i językoznawstwem, a także nauką o komunikacji, paradygmatami badawczymi, znajomość klasyfikacji języków
C2	przekazanie wiedzy o języku jako głównym przedmiocie językoznawstwa, nabycie umiejętności odróżniania funkcji języka, umiejętność rozróżniania systemów znaków jedno- i dwuklasowych, znajomość teorii aktów komunikacyjnych, komunikacji niewerbalnej
C3	wyrobienie umiejętności rozróżniania podstawowych i złożonych jednostek języka, zapoznanie z podstawowymi jednostkami fonetyki, fonologii i morfologii
C4	zapoznanie z innymi podsystemami języka (słowotwórstwem, frazeologią, morfonologią)
C5	przygotowanie do analizy gramatycznej jednostek języka, znajomość sposobów wyrażania znaczenia gramatycznego
C6	wyrobienie umiejętności rozpoznawania w praktyce kategorii gramatycznych na płaszczyźnie morfologicznej
C7	zapoznanie z leksykalno-semantycznym systemem języka, umiejętność rozróżniania i określania typów znaczeń leksemów, znajomość podstawowych relacji semantycznych pomiędzy wyrazami
C8	umiejętność rozpoznawania struktur parataktycznych i hipotaktycznych, znajomość struktury zdania i jej podstawowych członów
C9	umiejętność korzystania ze źródeł bibliograficznych, wyszukiwania materiałów badawczych
C10	orientacja w wybranych współczesnych teoriach języka

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe zagadnienia opisu języka i szeroki zakres terminów związanych z językoznawstwem, zna kryteria klasyfikacji języków, potrafi scharakteryzować główne paradygmaty badawcze	ETL_K1_W01, ETL_K1_W02, ETL_K1_W03, ETL_K1_W04, ETL_K1_W05	Kolokwium pisemne
W2	rozumie i w praktyce wykorzystuje funkcje języka, rozpoznaje znaki werbalne i niewerbalne jako elementy aktu komunikacji, prawidłowo posługuje się terminami z zakresu teorii komunikacji	ETL_K1_W01, ETL_K1_W02, ETL_K1_W03, ETL_K1_W04, ETL_K1_W06, ETL_K1_W07	Kolokwium pisemne
W3	zna najnowsze teorie dotyczące zdania, potrafi ogólnie opisać zdanie z punktu widzenia struktury	ETL_K1_W04, ETL_K1_W05, ETL_K1_W06, ETL_K1_W07, ETL_K1_W08	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	analizuje elementy języka w zależności od ich formalnej złożoności, jak również z uwzględnieniem takich płaszczyzn języka jak słowotwórstwo, frazeologia, morfonologia	ETL_K1_U05, ETL_K1_U06, ETL_K1_U07, ETL_K1_U08	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	przeprowadza analizę gramatyczną jednostek języka	ETL_K1_U02, ETL_K1_U03, ETL_K1_U04, ETL_K1_U05, ETL_K1_U06, ETL_K1_U07, ETL_K1_U08, ETL_K1_U09, ETL_K1_U10	Kolokwium pisemne
U3	prawidłowo rozpoznaje jednostki leksykalne, potrafi opisać system leksykalno-semantyczny języka, wymienia typy znaczeń leksemów, relacji semantycznych	ETL_K1_U03, ETL_K1_U04, ETL_K1_U07, ETL_K1_U08, ETL_K1_U09, ETL_K1_U10	Kolokwium pisemne
U4	orientuje się w podstawowych zagadnieniach związanych ze składnią języka, wyróżnia człony zdania i ich funkcje	ETL_K1_U02, ETL_K1_U03, ETL_K1_U04, ETL_K1_U05, ETL_K1_U06, ETL_K1_U07	Kolokwium pisemne
U5	umiejętnie rozróżnia związki hipotaktyczne i parataktyczne	ETL_K1_U02, ETL_K1_U03, ETL_K1_U04, ETL_K1_U05, ETL_K1_U06, ETL_K1_U07	Kolokwium pisemne
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi korzystać ze źródeł bibliograficznych i poruszać się w problematyce różnych szkół językoznawczych	ETL_K1_K08, ETL_K1_K09, ETL_K1_K10, ETL_K1_K11	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Język jako przedmiot badań językoznawstwa, Pojęcie znaku językowego, systemy jedno- i dwuklasowe, język naturalny	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia
2.	Pojęcie systemu fonologicznego, Fonologia a fonetyka, podstawowe jednostki systemu fonologicznego, prozodyczne cechy składniowe	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia
3.	Sposoby wyrażania znaczenia gramatycznego, forma gramatyczna, pojęcie kategorii gramatycznej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia
4.	Płaszczyzny pośrednie języka, przedmiot słowotwórstwa, typy łączliwości wyrazów, frazeologia jak językowy obraz świata	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia
5.	System leksykalno-semantyczny języka, podstawowe jednostki, relacje semantyczne między leksemami, pojęcie pola semantycznego	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5	Ćwiczenia
6.	Przedmiot badań składni, stosunki paradygmatyczne i syntagmatyczne, modalność i predykcja, główne człony zdania	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
7.	Główne paradygmaty badawcze, językoznawstwo teoretyczne i stosowane, związki językoznawstwa z innymi naukami	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5	Ćwiczenia
8.	Najnowsze teorie znaczenia i zdania, aktualne rozczłonkowanie zdania	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5	Ćwiczenia
9.	Językoznawstwo szczegółowe i ogólne	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia
10.	Klasyfikacje języków, przegląd języków świata, języki słowiańskie a języki nieindoeuropejskie	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	obecność na zajęciach, przygotowanie do zajęć terminowe wykonywanie bieżących zadań domowych Kryteria oceniania: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) - od 90-100% (Opanowanie w stopniu bardzo wysokim wiedzy z zakresu materiału omawianego na zajęciach) 2. dobry plus (db plus; 4,5) - od 85-89 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, nieliczne błędy merytoryczne, poziom kompetencji wymagający nieznacznych korekt) 3. dobry (db; 4,0) - od 75-84 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji na poziomie zadowalającym) 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) - od 70-74 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 5. dostateczny (dst; 3,0) - od 60-69 (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, dość duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 6. niedostateczny (ndst) - poniżej 60% (Niezadowalający stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wskazujący na nieprzyswojenie materiału zajęć)

Literatura

Obowiązkowa

1. J. Bańcerowski, J. Pogonowski, T. Zgółka: Wstęp do językoznawstwa. Poznań 1982. A. Heinz: Dzieje językoznawstwa w zarysie. Warszawa 1978 lub 1983. G. Helbig: Dzieje językoznawstwa nowożytnego. Wrocław 1982. M. Ivić: Kierunki w lingwistyce. Wrocław 1975. J. Fisiak: Wstęp do współczesnych teorii lingwistycznych. Warszawa 1985. M. Paveau, G. Sarfati: Wielkie teorie językoznawcze. Kraków 2009. J. Lyons: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa 1975 lub 1976.
2. I. Bobrowski: Zaproszenie do językoznawstwa. Kraków 1998. E. Łuczyński, J. Maćkiewicz: Językoznawstwo ogólne. Gdańsk 1999. K. Polański (red.): Encyklopedia językoznawstwa ogólnego. Wrocław 1999. E. Tabakowska: Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa. Kraków 2001. K. Bünting: Wstęp do lingwistyki. Warszawa 1989. B. Lewandowska-Tomaszczyk: Ways to Language. An Introduction to Linguistics. Łódź 1993.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zajęć	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETL_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego kierunku i specjalności
ETL_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych oraz cywilizacji ludzkiej w obszarze językowym kierunku i specjalności, wykorzystując do tego celu różne media i techniki komunikacyjne
ETL_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością i tolerancją wobec innych kultur
ETL_K1_K11	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w związku z wykonywanym zawodem z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
ETL_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem słowników, leksykonów oraz innych tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji
ETL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł
ETL_K1_U04	Absolwent/ka potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz w celu uzasadniania swoich decyzji i wyborów
ETL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać oraz oceniać procesy i zjawiska językowe, literackie i kulturowe na podstawie uzyskanej wiedzy i z zastosowaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach etnolingwistycznych i/lub w badaniach interdyscyplinarnych
ETL_K1_U06	Absolwent/ka potrafi skutecznie posługiwać się poznanymi metodami i narzędziami właściwymi dla kierunku etnolingwistyka
ETL_K1_U07	Absolwent/ka potrafi refleksyjnie odnosić się do własnych pisemnych i ustnych wypowiedzi językowych oraz dokonywać ich modyfikacji pod kontrolą wykładowcy/opiekuna naukowego
ETL_K1_U08	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych, literackich i kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
ETL_K1_U09	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka, literatury i kultury, paradygmatami badawczymi studiowanego kierunku w typowych sytuacjach językowych i społecznych
ETL_K1_U10	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe typowe dla wybranego kierunku
ETL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie etnolingwistyki w relacji do innych nauk humanistycznych oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną tegoż kierunku
ETL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe tematy, pojęcia i zagadnienia dotyczące badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych z obszaru kulturowego języka wybranej specjalności
ETL_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe teorie i metodologię nauk językoznawczych i literaturoznawczych w języku polskim oraz w języku wybranej specjalności
ETL_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję kluczowej terminologii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz wiedzy o obszarze kulturowym i języków wybranej specjalności
ETL_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę ogólną z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i obszaru kulturowego języka wybranej specjalności
ETL_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę szczegółową z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, lub obszaru kulturowego języka wybranej specjalności
ETL_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania językoznawstwa i literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
ETL_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju nauk filologicznych i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań historycznych z obszaru języków wybranej specjalności